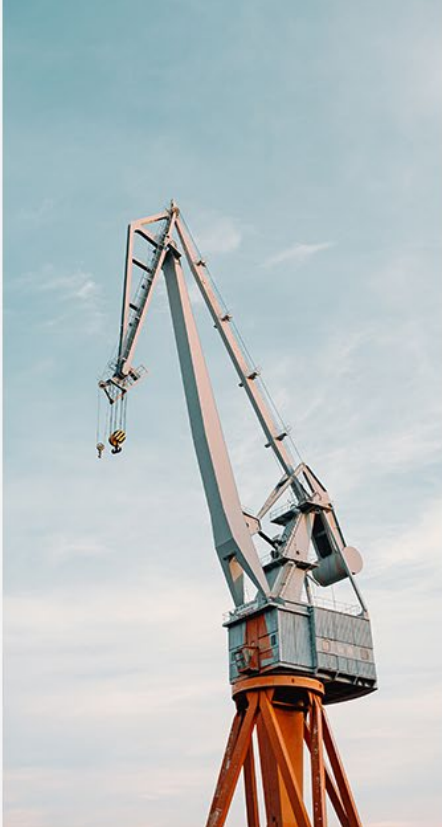


December 2023



POLÁČEK & PARTNERS
advokátska kancelária / law firm

Monitoring stavebníctva a envirolegislatívy

Najdôležitejšie legislatívne zmeny a zaujímavé novinky

MONITORING / december 2023

Rozumieme, aké náročné je zorientovať sa vo svete neustálych zmien právnych predpisov, ktoré môžu mať pre vás a vaše podnikanie zásadný význam. V advokátskej kancelárii **POLÁČEK & PARTNERS** preto sledujeme všetky zmeny legislatívy za vás. **Pozrite si najdôležitejšie právne novinky z oblasti stavebníctva a envirolegislatívy za mesiac december 2023.**

Nenechajte si ujsť najmä **zmeny v stavebnej legislatíve schválené vládou SR.**

Upozorňujeme taktiež na **schválené zmeny vodného zákona týkajúce sa malých čistiarní odpadových vôd (ČOV)** či na **nový zoznam území európskeho významu.**

O ďalších zaujímavostiach sa bližšie dočítate v tomto monitoringu.

Prajeme vám príjemné čítanie!

Pavol Poláček, advokát a partner

1. ČO SA ZMENILO?

STAVEBNÍCTVO	
Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon)	nie
Zákon č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov	nie
Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v časti § 631 – § 656 (Zmluva o dielo)	nie
Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, v časti § 536 - § 565 (Zmluva o dielo)	nie
Zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon)	nie
Zákon č. 555 / 2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon)	nie
Zákon č. 371/2021 Z. z. o významných investíciách	nie
Zákon č. 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá	nie
Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní	nie
Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok)	nie
Zákon č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania	nie
Zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania	nie
Zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní	nie
Zákon č. 201/2022 Z. z. o výstavbe	nie
Zákon č. 133/2013 Z. z. o stavebných výrobkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Vyhláška č. 532/2002 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie	nie
Vyhláška SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii	nie
Vyhláška SR č. 453/2000 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona	nie
Vyhláška SR č. 436/2000 Z. z. ktorou sa upravujú podrobnosti o obsahu žiadosti o overenie odbornej spôsobilosti na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcí a o spôsobe overenia odbornej spôsobilosti	nie
Vyhláška č. 17/1982 Zb. o technických požiadavkách na výstavbu skupinových rodinných domčekov v osobnom vlastníctve	nie
Vyhláška č. 162/2013 Z. z. ktorou sa ustanovuje zoznam skupín stavebných výrobkov a systémy posudzovania parametrov	nie
Vyhláška č. 364/2012 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	nie
Vyhláška č. 35/1984 Zb. ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon)	nie

Vyhláška č. 461/2009 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov	nie
Vyhláška č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia	nie
Vyhláška č. 284/2013 Z. z. o podrobnostiach o výške poskytovanej podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania, o všeobecných podmienkach poskytnutia podpory a o obsahu žiadosti	nie
Vyhláška č. 107/2019 Z. z. o podrobnostiach o výške príspevkov a o náležitostiach žiadosti o poskytnutie príspevkov poskytovaných v súvislosti s energetickou hospodárnosťou rodinných domov	nie
Vyhláška č. 181/2019 Z. z. o výške dotácie na obstaranie nájomného bytu, obstaranie technickej vybavenosti a odstránenie systémovej poruchy bytového domu a o výške oprávnených nákladov na obstaranie nájomného bytu	nie
Vyhláška č. 401/2007 Zb. o technických podmienkach a požiadavkách na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivového spotrebiča, elektrotepelného spotrebiča a zariadenia ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komína a dymovodu a o lehotách ich čistenia a vykonávania kontrol	nie
Vyhláška č. 311/2009 Z. z. o výpočte energetickej hospodárnosti budov a obsah energetického certifikátu	nie
Nariadenie vlády č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko	nie

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí	nie
Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny	nie
Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	nie
Zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší	nie
Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)	áno
Zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia	nie
Zákon č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách	nie
Zákon č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov	nie
Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie

Zákon č. 140/2014 Z. z. o nadobúdaní vlastníctva poľnohospodárskeho pozemku a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách	nie
Zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Vyhláška č. 113/2006 Z. z., ktorou sa stanovujú podrobnosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie	nie
Vyhláška č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny	nie
Vyhláška č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov	nie
Vyhláška č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch	nie
Vyhláška č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov	nie
Vyhláška č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení vyhlášky MPRV SR č. 59/2013 Z. z.	nie
Vyhláška č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší	nie
Vyhláška č. 411/2012 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí	nie
Vyhláška č. 12/2009 Z. z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov	nie
Vyhláška č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona	nie
Nariadenie vlády č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy	nie
Nariadenie vlády č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd	nie
Nariadenie vlády č. 755/2004 Z. z. ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním užívania vôd	nie
Nariadenie vlády č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov	nie

Poznámka: V našom legislatívnom monitoringu pre vás sledujeme zmeny vyššie uvedených právnych predpisov, ktoré boli publikované v Zbierke zákonov za uplynulý mesiac.

:: **Viac času pre majiteľov malých ČOV na splnenie zákonných povinností**

Dňa 29.12.2023 bol v Zbierke zákonov SR zverejnený zákon č. 525/2023 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa **zákon č. 364/2004 Z. z.** o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (**vodný zákon**) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Schválenou novelou zákona došlo najmä k **primeranému predĺženiu lehoty pre vlastníkov malých čistiarní odpadových vôd (ČOV)** na požiadanie orgánu štátnej vodnej správy o zosúladienie povolenia na osobitné užívanie vôd na vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd

alebo do podzemných vôd, a to **do 31.12.2032**. Podľa súčasných právnych predpisov si majitelia malých ČOV museli túto povinnosť splniť do 1.1.2024. Predkladatelia túto zmenu odôvodnili najmä potrebou zosúladenia existujúceho stavu malých čistiarní odpadových vôd s prijatou právnou úpravou a povinnosťami z toho vyplývajúcimi pre ich vlastníkov.

Novela taktiež upravila **poplatkovú povinnosť** za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd a poplatky za odber podzemných vôd na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy, ktoré budú podľa novej právnej úpravy príjmom správcu vodohospodársky významných vodných tokov. Za účelom určovania, alebo preverovania výšky poplatkov je **správca vodohospodársky významných vodných tokov** podľa novej právnej úpravy **oprávnený vykonávať odbery a kontroly vzoriek vypúšťaných odpadových vôd**.

O pripravovanej novele sme vás informovali aj v monitoringu za mesiac november 2023, ktorý nájdete **na tomto odkaze**.

Novela zákona je účinná od 1.1.2024 a jej znenie nájdete **TU**.

2. MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

:: **Aktuálny prehľad prípravy vyhlášok Úradu pre územné plánovanie a výstavbu k stavebným predpisom**

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR **pripravuje k novým stavebným predpisom viacero vyhlášok**, ktoré majú za cieľ zmodernizovať a zjednotiť postupy pri navrhovaní, povoľovaní a uskutočňovaní stavieb.

Z uvedeného dôvodu pre vás sledujeme **všetky vyhlášky** (vrátane schválených) a aktuálne štádia ich legislatívneho procesu.

Aktuálny stav legislatívneho procesu vyhlášok k stavebným predpisom:

	Názov vyhlášky	Číslo a aktuálny stav legislatívneho procesu	Odkaz na vyhlášku/legislatívny proces
1.	Vyhláška č. 392/2023 Z. z. o obsahu a spôsobe spracovania územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia	Schválená a zverejnená v zbierke zákonov dňa 11.10.2023	Znenie vyhlášky, účinné od 1.4.2024 je dostupné na tomto odkaze .

2.	Návrh vyhlášky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o výstavbe	PI/2023/263 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
3.	Návrh vyhlášky o požiadavkách na bezbariérové navrhovanie a užívanie stavieb	PI/2023/264 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
4.	Návrh vyhlášky o dokumentácii stavieb	PI/2023/265 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
5.	Návrh vyhlášky o všeobecných technických požiadavkách na stavby	PI/2023/266 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
6.	Návrh vyhlášky o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie	PI/2023/290 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
7.	Návrh vyhlášky o obsahu žiadosti o overenie odbornej spôsobilosti na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcí a o spôsobe overenia odbornej spôsobilosti	LP/2024/14 Do 31.1.2024 prebieha MPK k návrhu vyhlášky	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .

8.	Návrh vyhlášky o územnotechnických požiadavkách na výstavbu	PI/2023/283 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
9.	Návrh vyhlášky o informačnom systéme (URBION)	PI/2023/291 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
10.	Návrh vyhlášky o vzoroch formulárov používaných informačným systémom	PI/2023/330 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
11.	Návrh vyhlášky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o členení stavieb	PI/2023/318 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
12.	Návrh vyhlášky o geodetických a kartografických činnostiach vo výstavbe	PI/2023/227 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .

Za posledný mesiac **došlo** k zmene v prípade:

- **vyhlášky o vzoroch formulárov používaných informačným systémom** a v prípade
- **vyhlášky o obsahu žiadosti o overenie odbornej spôsobilosti na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcí a o spôsobe overenia odbornej spôsobilosti.**

Ak sa chcete o pripravovaných a schválených vyhláškach dozvedieť viac, dávame do pozornosti náš **Prehľad vyhlášok Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR k novým stavebným predpisom**. V prípade akejkoľvek zmeny článok priebežne aktualizujeme.

:: **Vláda schválila zmeny v stavebnej legislatíve**

Vláda SR na svojom zasadnutí dňa 10.1.2024 schválila návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa **zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon)** v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Podľa vlády bola **primárnym podnetom na spracovanie návrhu naliehavá požiadavka oddialiť nadchádzajúcu účinnosť zákona č. 201/2022 Z. z. o výstavbe** (zákon o výstavbe) v súvislosti s nepripravenosťou na spustenie povolovacích procesov podľa novej legislatívy o výstavbe. Navrhuje sa preto odloženie účinnosti zákona o výstavbe o jeden rok, t. j. **do 1. apríla 2025**.

V súvislosti s posunutím účinnosti zákona o výstavbe vláda navrhuje **zmeny v aktuálne účinnom stavebnom zákone a zákone č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní** (zákon o územnom plánovaní) **tak, aby boli aplikovateľné súčasne**. Návrh zákona totiž počíta s tým, že zákon o územnom plánovaní nadobudne účinnosť v plánovanom čase, a to 1.4.2024.

V neposlednom rade návrh smeruje k skráteniu doby prípravy stavieb, najmä doby administratívneho posudzovania vo fáze povoľovania stavieb do nadobudnutia účinnosti zákona o výstavbe.

O najdôležitejších z týchto navrhovaných zmien v stavebných predpisoch sa môžete dočítať v našom článku: **Vláda opäť mení stavebné predpisy. Na čo sa pripraviť od 1. apríla 2024?**

Schválené zmeny v stavebnej legislatíve plánuje vláda SR prerokovať v Národnej rade SR v skrátanom legislatívnom konaní.

Vládou SR schválený návrh zákona je dostupný **na tomto odkaze**.

:: **Ustanovuje sa nový zoznam území európskeho významu (ÚEV)**

Dňa 5.12.2023 bolo v Zbierke zákonov SR zverejnené **nariadenie vlády č. 451/2023 Z. z.**, ktorým sa ustanovuje **národný zoznam území európskeho významu**.

Dôvodom prijatia nariadenia je podľa predkladateľov **jednoznačnejšia a prehľadnejšia identifikácia území európskeho významu**, ktoré sa nachádzajú v národnom zozname ÚEV po jeho troch doplnkoch.

Zároveň Európska komisia odsúhlasila **zlúčenie tých ÚEV, ktoré boli v predchádzajúcich doplneniach národného zoznamu ÚEV rozširované**. Po zlúčení budú mať predmetné ÚEV nielen rovnaký názov, ale aj kód, čo je prínosné v záujme spojenia často výmerou malých lokalít, ako aj v záujme zjednodušeného označenia ÚEV pre verejnosť.

Celkový počet ÚEV, ktoré boli od roku 2004 schválené uzneseniami vlády Slovenskej republiky, sa tým znižuje zo 739 na 644 území.

O tomto nariadení sme vás informovali aj v monitoringu za mesiac august 2023, ktorý nájdete **na tomto odkaze**.

Nariadenie vlády je účinné od 1.1.2024 a jeho znenie nájdete **TU**.

Prílohu nariadenia, obsahujúcu národný zoznam území európskeho významu nájdete **TU**.

:: **Nová vyhláška ÚVO o finančných limitoch**

Dňa 19.12.2023 bola v Zbierke zákonov SR zverejnená **vyhláška Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO) č. 481/2023 Z. z.**, ktorou sa ustanovuje **finančný limit** pre nadlimitnú zákazku, finančný limit pre nadlimitnú koncesiu a finančný limit pri súťaži návrhov.

Novou vyhláškou sa ustanovia finančné limity **pre nadlimitné zákazky** v rozsahu od 143 000 EUR do 5 538 000 EUR.

Finančný limit **pre nadlimitnú koncesiu** sa navrhuje vo výške 5 538 000 EUR.

Finančné limity **pri súťaži návrhov** sa navrhujú v rozsahu od 143 000 do 443 000 EUR.

O pripravovanej vyhláške ÚVO o finančných limitoch sme vás informovali aj v monitoringu za mesiac november, ktorý je dostupný **na tomto odkaze**.

Vyhláška je účinná od 1.1.2024 a jej znenie nájdete **TU**.

:: **Úrad pre územné plánovanie SR pristúpil k príprave návrhu vyhlášky o vzoroch formulárov používaných informačným systémom**

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky informoval, že v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov začal dňa 20.12.2023 proces konzultácií s dotknutými podnikateľskými subjektmi a inými zainteresovanými stranami v súvislosti s prípravou návrhu vyhlášky o vzoroch formulárov používaných informačným systémom.

Ako ďalej uvádza úrad, konzultácie prebiehajú formou výmeny informácií prostredníctvom elektronickej komunikácie a v prípade potreby aj osobnými rokovaniami so subjektmi, ktoré prejavia záujem o spoluprácu pri príprave novej právnej úpravy. Termín ukončenia konzultácií bol stanovený na 17.1.2024.

O príprave vyhlášky o vzoroch formulárov používaných informačným systémom sa viac dočítate **na tomto odkaze**.

:: **Zrušenie povinnosti finančnej náhrady za sanáciu environmentálnej záťaže**

Dňa 31.12.2023 bol v Zbierke zákonov SR zverejnený zákon č. 533/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa **zákon č. 409/2011 Z. z.** o niektorých opatreniach **na úseku environmentálnej záťaže** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V zákone č. 409/2011 Z. z. sa vypustili paragrafy 9a a 9b, ktoré ustanovovali postup pri uplatňovaní finančnej náhrady za sanáciu environmentálnej záťaže. Podľa navrhovateľa právna úprava v § 9a a 9b sa ukázala ako problematická z viacerých hľadísk, a to najmä z hľadiska možného nelegálneho čerpania verejných zdrojov – fondov Európskej únie, keďže pri aplikácii uvedených ustanovení zákona by mohlo ísť o duplicitné finančné plnenie v prospech Slovenskej republiky (Environmentálneho fondu).

Podľa schválenej novely, ak do 31. decembra 2023 došlo k náhrade finančných prostriedkov vynaložených na vykonanie sanácie environmentálnej záťaže podľa § 9a v znení účinnom do 31. decembra 2023, Environmentálny fond **je povinný vrátiť do 1. marca 2024** vlastníkovi

sanovanej nehnuteľnosti ním uhradené finančné prostriedky. Pohľadávky štátu vzniknuté v súvislosti so sanáciou environmentálnej záťaže podľa § 9a v znení účinnom do 31. decembra 2023 **zanikajú k 1. januáru 2024.**

Tento zákon je účinný od 1.1.2024 a jeho znenie nájdete **TU**.

:: **Novelizácia v oblasti odstraňovania invazívnych druhov**

Dňa 20.12.2023 bola v Zbierke zákonov SR zverejnená vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 485/2023 Z. z., ktorou sa mení **vyhláška č. 450/2019 Z. z.**, ktorá ustanovuje podmienky a spôsoby odstraňovania invazívnych nepôvodných druhov.

Dôvodom vypracovania vyhlášky bolo vydanie vykonávacieho nariadenia Európskej komisie, ktorým bol **zoznam invazívnych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Európskej únie rozšírený o 22 druhov, z toho 5 druhov rastlín a 17 druhov živočíchov.** Z týchto druhov bol na území Slovenskej republiky vo voľnej prírode zaznamenaný výskyt len pri jednom druhu, ktorým je sumček čierny.

Novela vyhlášky stanovuje podmienky a spôsoby odstraňovania invazívnych nepôvodných druhov živočíchov a rastlín vzbudzujúcich obavy Európskej únie a Slovenskej republiky, pričom dopĺňa spôsoby odstraňovania pre druhy, ktoré boli doplnené do zoznamu Európskej únie vydaním vykonávacieho nariadenia.

Vyhláška nadobudla účinnosť 1.1.2024 a jej znenie nájdete **TU**.

:: **Nové hranice chránených vodohospodárskych oblastí (CHVO)**

Dňa 29.12.2023 bolo v Zbierke zákonov SR zverejnené **nariadenie vlády SR č. 527/2023 Z. z.**, ktorým sa ustanovujú hranice chránených oblastí prirodzenej akumulácie vôd.

Doterajšie ustanovenie hraníc chránených vodohospodárskych oblastí bolo vyhodnotené ako nedostatočné. V súčasnosti platnom nariadení sú **hranice CHVO ustanovené s presnosťou na parcely katastrálnych území obcí.**

Každé CHVO je uvedené v samostatnej prílohe. V prílohách sú uvedené všetky katastre obcí, ktoré sa celé nachádzajú v jednotlivých oblastiach. Nariadenie bude slúžiť ako podklad pre zápis CHVO do katastra nehnuteľností.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1.1.2024 a jeho znenie nájdete **TU**.

:: **Úprava pri skládkovaní nie nebezpečného odpadu**

Dňa 29.12.2023 bola v Zbierke zákonov SR zverejnená vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 521/2023, ktorou sa mení **vyhláška** Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky **č. 382/2018 Z. z. o skládkovaní odpadov** a o uskladnení odpadovej ortuti v znení vyhlášky č. 26/2021 Z. z.

Podľa schválenej novely bude **obec od 1.1.2024 môcť ukladať na skládky na nie nebezpečný odpad zmesový odpad, ktorý neprešiel úpravou len vtedy, ak obec zabezpečuje a vykonáva triedený zber pre biologicky rozložiteľné odpady.** Uvedené sa týka tých obcí,

ktoré **nemajú možnosť zabezpečiť úpravu zmesových odpadov** v zariadení na úpravu zmesových odpadov.

Od 1.1.2025 bude možné ukladať na skládky na nie nebezpečný odpad len zmesový odpad, ktorý bol upravený a spĺňa minimálne jeden parameter biologickej stability.

Novela taktiež vymedzuje zabezpečenie oddelenia recyklovateľných zložiek odpadu už v jeho úprave. Prevádzkovateľ skládky odpadov, kde je ukladaný výstup z úpravy zmesového odpadu zabezpečí, aby počas úpravy zmesového odpadu došlo k oddeleniu tých zložiek odpadu, ktoré je možné ďalej recyklovať, a tým sa zníži objem recyklovateľných zložiek zmesového odpadu ukladaného na skládku odpadov, ak sa v rámci zmesového odpadu takéto recyklovateľné zložky ešte nachádzajú.

Vyhláška nadobudla účinnosť 1.1.2024 a jej znenie nájdete **TU**.

:: **Zákony upravujúce pomoc pri splácaní hypoték**

Dňa 23.12.2023 bol v Zbierke zákonov SR zverejnený **zákon č. 508/2023 Z. z.**, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s **pomocou so splácaním úverov na bývanie**.

Úpravou zákona č. 595/2023 Z. z. o dani z príjmov (zákon o dani z príjmov) sa zavádza najmä **nový daňový bonus** zo zvýšenia zaplatenej splátky, ktorý si daňové subjekty môžu uplatniť za rok 2023 v daňovom priznaní alebo v ročnom zúčtovaní. Zároveň sa pri zmluvách o úvere na bývanie uzavretých od 1. januára 2024 upravujú podmienky pre uplatnenie daňového bonusu na zaplatené úroky.

Zákon je účinný od 1.1.2024 a jeho znenie nájdete **TU**.

Dňa 29.12.2023 bol v Zbierke zákonov SR zverejnený aj **zákon č. 526/2023 Z. z. o pomoci pri splácaní úveru na bývanie** a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Schváleným zákonom sa zavádza nový **príspevok na zvýšenú splátku úveru na bývanie**, ktorým bude štát oprávnenej osobe finančne prispievať na zvýšenú úhradu splátky úveru, ku ktorej môže dôjsť v dôsledku refixácie úveru na bývanie. Výška príspevku bude **75 % z kladného rozdielu medzi zaplatenou mesačnou splátkou v príslušnom mesiaci a referenčnou splátkou, najviac v sume 150 eur mesačne**.

Taktiež sa navrhuje ustanoviť **maximálnu hranicu výšky priemerného príjmu oprávnenej osoby a spoludlžníka, a to vo výške najviac 1,6-násobku priemernej nominálnej mesačnej mzdy** zamestnanca v hospodárstve SR zverejnenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok, za ktorý sa posudzuje príjem. Príspevok zároveň nebude považovaný za **príjem** pre účely **zákona o životnom minime** a **zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu** sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia.

Zákon je účinný od 1.1.2024 a jeho znenie nájdete **TU**.

:: **Mimoriadna výzva Obnov dom je spustená**

Majitelia rodinných domov zasiahnutých zemetrasením a krupobitím môžu od piatku 1. decembra 2023 **požiadat o finančný príspevok na obnovu domu**.

K žiadosti je potrebné priložiť plnomocenstvo pre žiadateľa v prípade viacerých spoluvlastníkov domu, farebnú dokumentáciu domu pred obnovou a potvrdenie o vlastníctve bankového účtu. Energetický certifikát budovy (ECB) alebo projektové energetické hodnotenie domu (PEH) stačí predložiť spolu s ECB po obnove až pri koncovej žiadosti o platbu, teda do 12 mesiacov po nadobudnutí účinnosti zmluvy.

Mimoriadna výzva bude otvorená **do konca júla 2024**. Alokácia výzvy sa zvýšila z pôvodných 15 mil. eur na vyše 27 mil. eur. Finančný príspevok na jednu žiadosť môže dosiahnuť až 22 800 eur. Novinkou, ktorá uľahčí majiteľom obnovu ich domov, je vyplatenie zálohy do výšky 7 000 eur.

O mimoriadnej výzve Obnov dom sa viac dočítate **na tomto odkaze**.

:: **Envirorezort vyhlásil výzvy zamerané na ochranu vôd**

Ministerstvo životného prostredia vyhlásilo 7. a 8. výzvu na čerpanie finančných prostriedkov z Programu Slovensko. **Výzvy sú zamerané na zlepšenie zberu a čistenia komunálnych odpadových vôd.**

Siedma výzva je otvorená pre územie Trnavského, Trenčianskeho, Nitrianskeho a Žilinského kraja, ôsma iba pre územie Bratislavského kraja. Celkovo je na výzvy vyčlenených **24,3 mil. eur**.

Oprávnenými žiadateľmi sú obec, verejná vodárenská spoločnosť, prípadne združenia týchto osôb. Činnosti, ktoré výzva pokrýva sú: budovanie stokovej siete a čistiarne odpadových vôd, budovanie decentralizovaných systémov nakladania s komunálnymi odpadovými vodami, či výstavba a rozšírenie verejných vodovodov.

O vyhlásených výzvach envirorezortu sa viac dočítate **na tomto odkaze**.

:: **Rozhodovacia prax ÚVO potvrdená aj Súdny dvorom Európskej únie**

Rozsudok Súdneho dvora zo dňa 7. 12. 2023 vo veci C-441/22 (Obština Razgad) a C-443/22 (Obština Balčik) **potvrdil dlhodobú aplikačnú prax ÚVO týkajúcu sa predovšetkým plánovania a obozretnej prípravy** (napríklad vo vzťahu k obvyklým poveternostným podmienkam) **zo strany verejného obstarávateľa.**

Konkrétne Súdny dvor rozhodol, že:

Článok 72 ods. 1 písm. c) bod i) smernice č. 2014/24/EÚ o verejnom obstarávaní v aktuálnom znení sa má vykladať v tom zmysle, že:

*„**obozretná príprava**, ktorú musel verejný obstarávateľ preukázať na to, aby sa mohol dovoliavať tohto ustanovenia, si okrem iného vyžaduje, aby tento **verejný obstarávateľ pri príprave dotknutej verejnej zákazky zohľadnil riziká prekročenia lehoty na splnenie tejto zákazky spôsobené predvídateľnými dôvodmi prerušenia**, akými sú obvyklé poveternostné podmienky, ako aj vopred zverejnené regulačné zákazy vykonania prác, ktoré sú uplatniteľné počas obdobia patriaceho do obdobia plnenia uvedenej zákazky, keďže takéto obvyklé poveternostné podmienky a regulačné zákazy – pokiaľ neboli upravené v dokumentoch upravujúcich postup zadávania verejnej zákazky – nemôžu odôvodniť vykonanie prác po prekročení lehoty stanovenej v týchto dokumentoch a v pôvodnej zmluve o zadaní verejnej zákazky“.*

Článok 72 ods. 1 písm. e) a článok 72 ods. 4 smernice 2014/24/EÚ o verejnom obstarávaní v aktuálnom znení sa má vykladať v tom zmysle, že:

„na účely kvalifikácie úpravy zmluvy o verejnej zákazke ako „podstatnej“ v zmysle tohto ustanovenia sa nevyžaduje, aby zmluvné strany podpísali písomnú dohodu, ktorej predmetom je táto úprava, keďže spoločnú vôľu pristúpiť k predmetnej úprave možno okrem iného vyvodiť aj z iných písomných podkladov pochádzajúcich od týchto zmluvných strán“.

Celý rozsudok Súdneho dvora EU je dostupný **na tomto odkaze**.

Monitoring legislatívy stavebníctva a životného prostredia pre vás pripravili:



Roland Hogh
advokátsky koncipient



Šimon Hudák
advokát



**Chcem vedieť
viac**



**Navštívte našu
stránku**

Právne upozornenie

Informácie poskytnuté odberateľovi v rámci monitoringu stavebníckej legislatívy a legislatívy životného prostredia nie sú zdrojom právne záväzných právnych predpisov, nakoľko právne záväzné znenie právnych predpisov v zmysle právneho poriadku Slovenskej republiky obsahuje iba zbierka zákonov Slovenskej republiky. Informácie poskytnuté odberateľovi majú iba informatívny charakter a nenahrádzajú právnu službu v zmysle zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii. Advokátska kancelária POLÁČEK & PARTNERS s.r.o. nezodpovedá za úplnosť a presnosť informácií uvedených v monitoringu legislatívy stavebníctva a životného prostredia. V prípade otázok k informáciám poskytnutým odberateľovi, odberateľ môže požiadať advokátsku kanceláriu POLÁČEK & PARTNERS s.r.o. o poskytnutie právnej služby za týmto účelom.